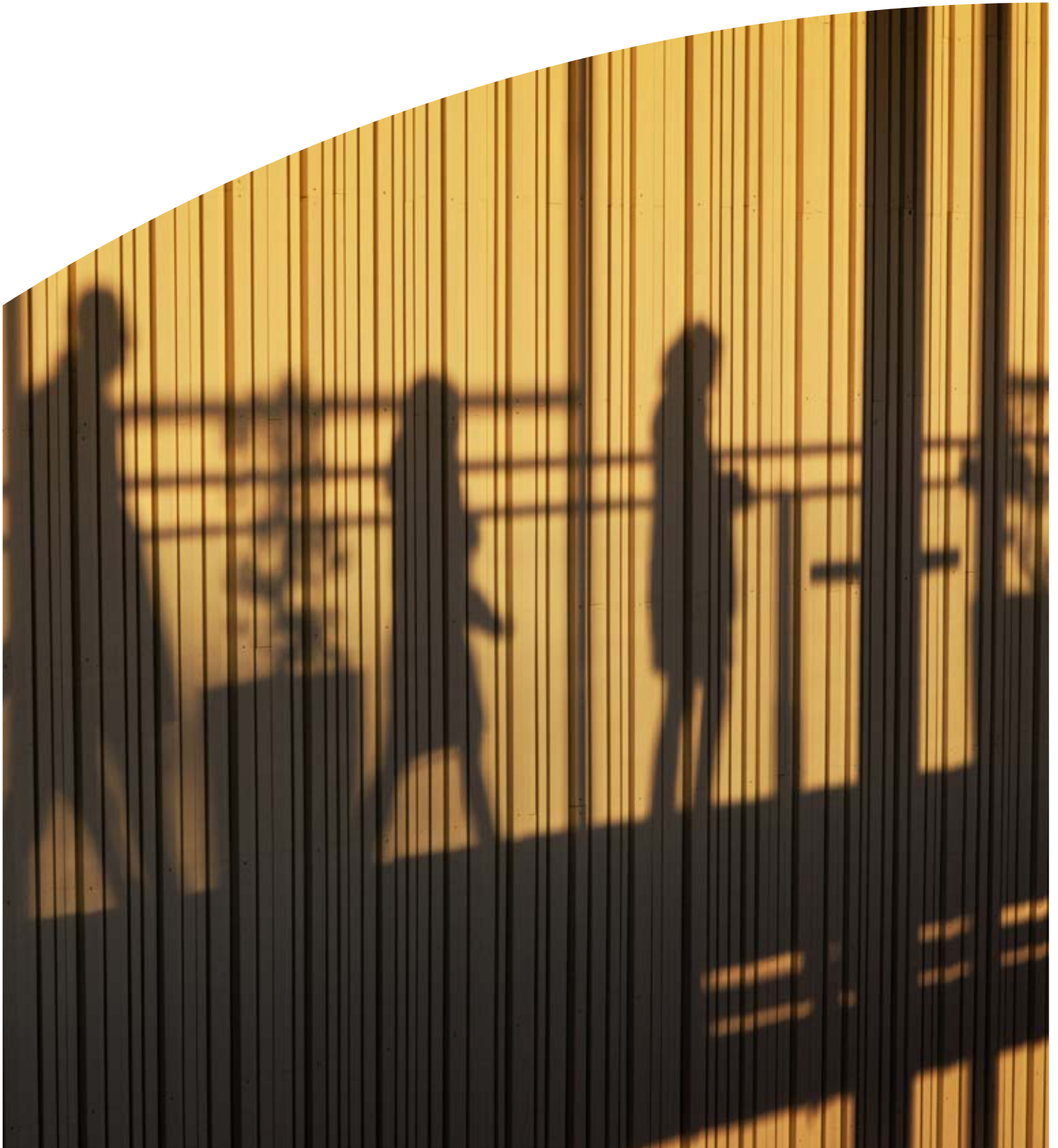

Årsberättelse 2018

 Folkuniversitetet
Kursverksamheten vid Uppsala universitet

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Kunskap förändrar.....	3
Folkbildningens viktiga demokratiuppdrag	4
I skolbänken för första gången.....	6
Deras kompetens behövs i branschen	8
Svenska språket - en nyckel till framtiden	10
Till Indien på givande studieresa.....	12
Tre frågor till ordförande Lars Bohlin	13
Rundtur i regionen	14
Statistik folkbildning	16

ÅRSREDOVISNING

Förvaltningsberättelse	17
Ekonomi	18
Annual Report	21
Styrelse och organisation	22

Form och layout: Johanna Uddén
Textgranskning: Ingrid Sandhagen och Anna Levrén
Tryck: RK-tryck, 2019

Foto (där inget annat anges): Johnér Bildbyrå, Getty Images, Karin Olsson, Johanna Hanno, Death to Stockphoto, Andrea Kamal/Getty Images

Kunskap förändrar

Nyfikenhet, kunskap och värderingar är viktiga förutsättningar för människors självständighet och självförverkligande, vilket i sin tur är avgörande för demokrati, jämlikhet och samhällsutveckling. Att få drömma, tänka stort och växa som människa och medborgare är viktigt för alla – under livets alla skeden.

Folkuniversitetet tror på det livslånga lärandet. Vi vill ge människor starka röster och förmåga att påverka samhället och utveckla demokratin. Vår koppling till universitetet gör att vår verksamhet vilar tryggt på vetenskaplig och konstnärlig grund. Vi står fria från kommersiella intressen. Eventuellt överskott återinvesterar vi i verksamheten.

Vårt stora utbud av studiecirklar, föreläsningar och kulturprogram skapar rum för dialog och lärande men också för det demokratiska samtalet. Vi utvecklas i takt med tiden, prövar nya vägar och moderniserar vår pedagogik.

Så inleds Folkuniversitetets gemensamma folkbildningsstrategi som utarbetades och fastställdes under 2017. Strategin innehåller också en konkret ambition att nå fler människor och en ökad mångfald av människor. Under 2018 har vi arbetat aktivt med detta och kan glädjande konstatera att vi har nått ut till ännu fler. Vi har ökat antal unika deltagare inom studiecirklar och annan folkbildningsverksamhet med 7 % till 8 631 personer. Om vi dessutom räknar med de som deltagit i våra forskningsföreläsningar, kulturarrangemang, YH-utbildningar, komvux, SFI, gymnasieskola, arbetsmarknadsutbildningar, personalutbildningar och internationella projekt har vi på olika sätt nått ut till tiotusentals människor.

Vi vill att alla dessa personer ska ha fått ny kunskap som berikar och engagerar dem på olika sätt. Årsberättelsen som nu följer illustrerar detta genom några specifika nedslag och exempel. Jag vill ta tillfället i akt att tacka alla som på olika sätt möjliggjort detta – både vår egen personal och alla deltagare, elever och kunder!

Josef Åhman, stiftelserektor

Folkbildningens viktiga demokratiuppdrag

Kan vi verkligen ta demokratin för givet idag? Förmodligen inte. Demokratin måste hela tiden värnas och här kan vi inom folkbildningen erbjuda en naturlig arena. Som studieförbund fyller vi en viktig funktion i det löpande jordnära demokratiarbetet. Den pedagogik vi tillämpar i våra studiecirkelar genomsyras av delaktighet och av ett demokratiskt arbetssätt.

Att Folkuniversitetet är oberoende och inte har några partipolitiska, religiösa eller kommersiella intressen som styr vår verksamhet möjliggör detta på ett fantastiskt sätt. Vi kan utforma vår verksamhet utan hänsyn till särintressen. Vi stöttar föreningar, grupper och individer i deras lärande och personliga utveckling. Vi erbjuder kurser, föreläsningar och seminarier som bidrar till utveckling och lärande i takt med att världen och samhället förändras.

Hos oss sker viktiga demokratiska samtal såväl i själva studiecirkeln som under fikapausen. I verksamheterna möts många olika människor som byter erfarenheter och tar del av varandras värderingar och funderingar. Inom folkbildningen får människor växa, vi ges ansvar och tar ansvar, vi lär och utvecklas tillsammans, vi lyssnas till

och våra erfarenheter och åsikter tas på allvar. Det bidrar till att skapa tolerans, förståelse och öppenhet i samhället.

Att nå ut till fler människor är ett viktigt mål för oss. Därför är det glädjande att antalet unika deltagare som engagerar sig i vår verksamhet har ökat under året. Vi ser även en ökning av antalet studietimmar och kulturprogram i flera län. Ett stort tack riktas till våra engagerade medarbetare som har möjliggjort den positiva utvecklingen!

Skapar mening för en mångfald av människor

Vi månar om att Folkuniversitetets verksamhet ska engagera människor i samhällets olika delar, vi arbetar tillsammans med unga och med äldre. Vi hjälper till att minska ensamhet och isolering. För många människor är studiecirkeln central för välbefinnandet och för den personliga utvecklingen. Att fördjupa sig i ämnet filosofi, att lära sig måla akvarell eller att bättra på sin skolfranska i en studiecirkel kan för många vara en av veckans höjdpunkter. Att spela teater i en grupp kan vara en bra väg till att hitta nya kamrater för nyinflyttade studenter. Att

lära svenska i en grupp för nyanlända kan öppna dörrar i form av att lära sig ett nytt språk och dessutom träffa vänner i det nya landet. Att delta i någon av de studie-cirklar som vi arrangerar tillsammans med Senioruniversitetet skapar nya sociala sammanhang för en pensionär som saknar samhörigheten på sin tidigare arbetsplats.

Under kommande år har vi en stor och spännande utmaning i att engagera ännu fler personer ur de grupper vi i första hand inte når idag. Det handlar exempelvis om nyanlända och människor som av olika skäl lever vid sidan av det etablerade samhället, alltså de människor som kanske behöver folkbildningen allra mest.

För ett levande samhälle är betydelsen av naturliga mötesplatser högst central. Vår målsättning är att skapa välkomnande mötesplatser för lärande, där olika åsikter får föras fram och diskuteras. Det bidrar till att stärka demokratin och skapa engagemang i samhällsutvecklingen. Inom Folkuniversitetets folkbildningsverksamhet arbetar vi alltid engagerat för att erbjuda just detta.

Text: Carin Aronsson

FORSKNINGSKOMMUNIKATION

Att presentera aktuell forskning till allmänheten är en viktig del av vår folkbildningsverksamhet. 2018 var ett rekordår när det gäller forskarföreläsningar, vi genomförde över 100 föreläsningar i region Mitt.

Ämnena har varit varierande. Kunniga forskare har bl.a. hållit inspirerande föreläsningar i

- Mod som förändrar världen
- Kärlekens kemi
- Vargen i Skandinavien
- God och dålig vetenskap
- Frisk utan flum
- Mirakler – vad kan en upplyst människa tro?

Belinda Hirvonen (läsledare) och Javad (deltagare) i en av Uppsalas grupper för Shared Reading. Bild: Belinda Hirvonen

SHARED READING

Läsåret 2018/2019 bedriver vi projektet Shared Reading – integration genom läsning.

Shared Reading är en metod för högläsning och litteraturdiskussion i grupp som framför allt fokuserar på ovana läsare. Fokus är inte att analysera textens innehåll utan att diskutera tankar och känslor som den väcker. Metoden har utvecklats i England och har visat goda resultat när det gäller att stärka människor i utanförskap och psykisk ohälsa.

Syftet med vårt projekt är att testa metoden bland nyanlända, som ett verktyg för att stärka individerna och främja deras förutsättningar för en framgångsrik integration i det svenska samhället.

Målet är att starta minst tio läsgrupper på lätt svenska samt att bidra till ökad läslust och ökade språkkunskaper hos deltagarna.

Hösten 2018 genomfördes en ledarutbildning där fyra ledare utbildades och en första läsgrupp hann starta innan årsskiftet.

I skolbänken för första gången

Marina Arnautovic är utbildningsledare och pedagog på vår nya etableringskurs i Uppsala. Det är en arbetsmarknadskurs i samarbete med Biskop Arnös folkhögskola.

Marina Arnautovic ställer ner brickan med assietter och koppar. Heba Alshoum, Fadwa Kasmoo och Leila Kanan börjar skära i formar med kakor och lägga upp bitarna på faten. Marina ställer sig i dörren och kikar in i lektionssalen där deltagarna bläddrar i böcker och antecknar i mobiler.

– Vem vill fika? Jo kom. Var är Ali? Ring honom.

Flera kommer in och fixar te, frågar om fikar.

– De där är goda, säger Ferhad Amiri och pekar på vinbladsdolgarna.

På fredagar fylls det lilla uppehållsrummet på Folkuniversitetet i Uppsala med fika under förmiddagsrasten. Marina Arnautovic har arbetet där ett drygt decennium

och är utbildad lärare i språk, men den här kursen är den första i rollen som pedagog.

I höstas kom möjligheten att genomföra en etableringskurs inom ramen för Biskop Arnös folkhögskolas uppdrag från Arbetsförmedlingen.

Marina Arnautovic fick frågan om hon kunde ta "lite undervisning" och tackade ja.

– Första veckan var omöjlig och kaosartad, säger Marina. Jag förstod snabbt att nivån varierade enormt. Vi fick genomföra kartläggningssamtal.

Den mångfacetterade gruppen blev två; en för analfabeter och en där Marina undervisar de deltagare som redan kunde tala lite, skriva och läsa, eller som var på väg att knäcka koden. Ett skäl att några inte lärt sig svenska efter ett par år i Sverige är att mycket annan undervisning för nyanlända är textbaserad.

Almaze Rahmano är en av dem som på fem månader har börjat läsa och skriva.

– Jag kunde inte det i Syrien, det började här, säger hon.

Marina Arnautovic säger att alla vill lära sig mer svenska.

– Det är viktigt för att komma in i samhället. Någon har fått städjobb, men det blir lättare att skapa kontakter här när man kan prata svenska.

På lektionen får deltagarna ett papper och läser: förälder, bror, moster, farmor.

– Är det någon som har farmor och farfar i Sverige. Inte? Nej, inte jag heller.

Marina har själv erfarenhet av att lära sig svenska som andraspråk när hon kom till Sverige från forna Jugoslavien som trettonåring, i början på 90-talet.

– Jag känner igen mig, vet hur det kan vara att komma ny till ett land och att möta alla blanketter som skulle fyllas i.

Biskops Arnö Nordens Folkhögskola ligger naturskönt på en ö i Mälaren 4 mil från Uppsala. Där bedrivs även kurser i foto, film, skrivande, kultur, bistånd och friskvård. Värt att veta är att Biskops Arnö har Sveriges mest eftertraktade författarskola. På Biskops Arnö kan man även läsa allmän kurs, vilket kan vara en intressant studieväg för sfi-eleverna i framtiden.

Deltagarna säger att de gillar kursen och att de gärna fortsätter här. De beskriver sin lärare med omdömen som "en syster", "Marina är snäll, jättesnäll", "kursen är så bra". En deltagare formar händerna till ett hjärta. Det råder ingen tvekan om att stämningen är god. Gruppen gör också studiebesök och har gått och tränat tillsammans.

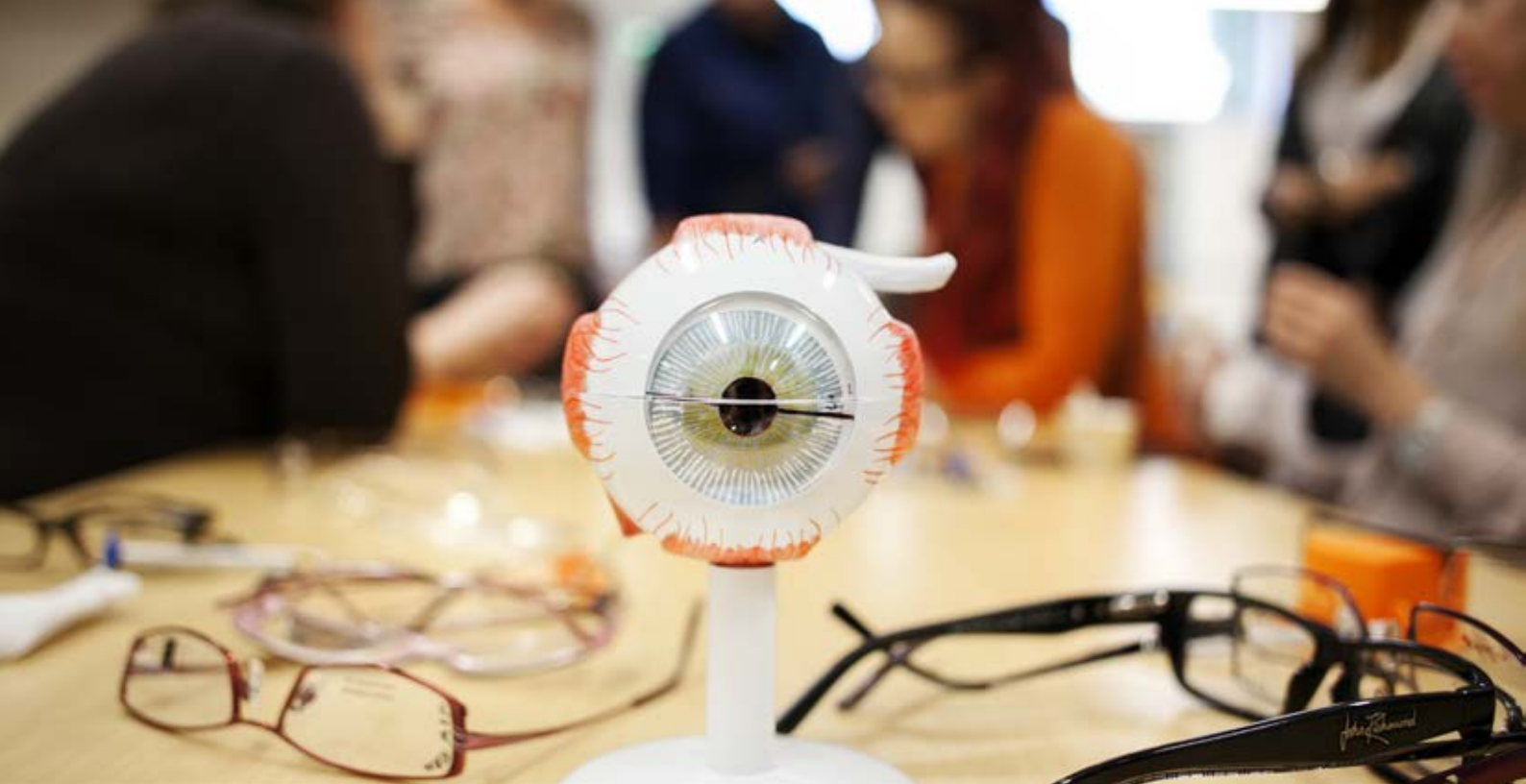
– Jag tycker det är roligt. Jag engagerar mig och vill att det ska gå bra för dem, säger Marina.

Innan kursen slutar i mars ska det bli ett nivåtest för SFI, så att deltagarna kan fortsätta läsa hos Folkuniversitetet.

Text och foto: Anna Morin

UPPDRAGSVERKSAMHET 2018

- Integrationsprojekt (EU)
- Kontakttolkutbildning (Arbetsförmedlingen)
- Projekt inom yrkesutbildning och kvalitetssäkring (EU)
- Regional utbildning för nyföretagande (Region Gävleborg)
- Skräddarsydd personalutbildning (företag, landsting, Akademiska sjukhuset m.fl.)
- Stöd och matchning (Arbetsförmedlingen)
- Utbildning inför start av näringsverksamhet (Arbetsförmedlingen)

Deras kompetens behövs i branschen

Bryta, böja och prova, det är vad den här eftermiddagen handlar om för de 30 studerande vid YH-utbildningen Optikerassistent med säljkompetens och öga för stil.

– I dag har vi tagit hit massor av glasögonbågar och har verkstad. Det är viktigt att deltagarna får en känsla för olika bågar, säger läraren Sanna Laakso-harju.

YH-utbildningen Optikerassistent med säljkompetens och öga för stil i Uppsala är den andra utbildningen i sitt slag i hela landet, berättar utbildningsledare Lina Börjesson.

– Det finns ett stort behov av kompetenta optiker-assistenter idag och många saknar nödvändiga kunskaper när de börjar i branschen och måste då få utbildning av sina arbetsgivare, säger Lina.

YH-utbildningen omfattar två terminer och ger gedigna kunskaper om bland annat ögats anatomi, försäljning och om olika produkter som finns på marknaden. Under termin två gästas utbildningen av en rad gästföreläsare vilket möjliggör fördjupning i de olika ämnena.

– Vi hade ett nära samarbete med branschen när vi utvecklade utbildningen och det vi lär ut nu är kunskaper som efterfrågas av arbetslivet, säger Lina. Inom varje ämne har vi även en huvudlärare som har lång erfarenhet av branschen och ett stort kontaktnät.

En trappa ner i undervisningslokalerna är deltagarna utspridda på två rum. På borden står stora burkar med glasögonbågar i alla former och färger och på väggarna hänger affischer som gör reklam för de senaste glasögonmodellerna.

Vid ett av arbetsborden sitter Martha Adeola Aloba och Katarina Dimberg och arbetar koncentrerat med att forma varsitt par glasögonbågar.

– Jag älskar design, färg och form, säger Martha som tidigare arbetade som specialistundersköterska i Uppsala, men beslöt sig för att byta bransch.

Optikerbranschen är ny även för Katarina, även om hon har arbetat i butik tidigare. Senast arbetade hon som receptionist.

– Det är hård konkurrens om jobben, därför blev jag intresserad av den här utbildningen. Jag är intresserad av både färg och form och av kundpsykologi. Det ska bli spännande att få komma ut och praktisera efter tio veckor, säger hon.

Utbildningen innehåller två perioder av LIA (LIA står för lärande i arbete och innebär praktik på arbetsplats) så att deltagarna får pröva att arbeta på riktigt, berättar Sanna Laaksoharju, som har 15 års erfarenhet av branschen och just har öppnat sin egen butik.

– Det krävs vilja, kunskap och intresse för människor för att bli en duktig optikerassistent. Jag tror att deltagarna på den här kursen har stora chanser att få jobb, säger hon.

På frågan vad som är utmaningen med att starta en helt ny utbildning säger Sanna att det är bristen på kurslitteratur.

– Vi har tagit fram vårt eget material för utbildningen så att deltagarna kan ägna sig åt självstudier. Det innebär visserligen merjobb nu, men framtida studerande kommer att få glädje av det.

6 av de 30 deltagarna är män och en av dem är Örjan Tejneflo. Han har lång erfarenhet av försäljning och fick tips om utbildningen när han var på ett möte hos Trygghetsrådet som stöttar uppsagda tjänstemän med olika insatser.

– Jag blev intresserad direkt och nu vill jag fortsätta inom optikerbranschen, säger Örjan. Min dröm är att starta en egen butik, kanske utomlands och gärna i Portugal eller i Spanien.

Text Carina Järvenhag

Foto Johanna Henriksson

Sanna Laaksoharju blandar in många praktiska inslag i sin undervisning på YH-utbildningen till optikerassistent.

VÅRA YH-UTBILDNINGAR 2018

- Avancerad GIS-användare (Gävle/distans)
- IT-infrastrukturspecialist (Falun)
- Medicinsk sekreterare (Falun och Uppsala)
- Optikerassistent med säljkompetens (Uppsala)
- Redovisningsekonom med lönekompetens (Uppsala)
- Tandsköterska (Falun, Uppsala, Örebro)
- VA-projektör (Gävle, Västerås)

MER OM YH-UTBILDNINGAR

- Ska matcha arbetsmarknadens behov av arbetskraft.
- Är en eftergymnasial utbildning som kombinerar teori och praktik.
- Innehåller alltid praktikperioder, LIA – lärande i arbete.
- Lyder under Myndigheten för Yrkehögskolan och berättigar till studiemedel.

Svenska språket – en nyckel till framtiden

Bakom den slitna tegelfasaden på det till synes öde gamla mejeriet i Krylbo sjuder det av liv. Deltagarna trängs i lektionssalen där det pågår en nybörjarcirkel i svenska. Tavlan är fullskriven med meningar som exempel på hur man använder de verb som är temat för dagen. Läraren Inga Zirnite läser högt, och sen turas deltagarna om att läsa. Inga uppmuntrar och berömmar, och hjälper till med uttalet när det behövs.

Till Internationella föreningen (IFA) i Avesta kommer människor från stora delar av Avesta kommun. De flesta är asylsökande, men hit kommer även andra nysvenskar som fått uppehållstillstånd och vill lära sig mer svenska och träffa andra. Här pågår undervisning i svenska och samhällskunskap alla vardagar i veckan. På kvällarna ordnas föreläsningar och andra kulturarrangemang med syfte att ge deltagarna förståelse för olika samhällsfunktioner.

— Föreningen gör stor samhällsnytta, säger IFA:s ordförande Namik Abbasov. Förutom att deltagarna lär

sig svenska så är det mycket viktigt ur ett samhällsperspektiv att vi sysselsätter folk. Hit kommer människor för att få vara delaktiga i ett sammanhang. Här får de umgås, träffa kompisar och byta miljö. Istället för att sitta hemma med sin oro över att bli utvisad, eller utan hopp om framtiden så kan man komma till oss. Det hindrar människor från att kanske göra dumma saker. De flesta deltagare är väldigt aktiva i cirklarna, men ibland händer det att någon bara kommer hit för att ta en kopp kaffe. Det kan vara så ibland när hotet om utvisning känns tungt, men det är ok. Kompisarna i föreningen kan då peppa och vara ett stöd.

Namik berättar att det är det goda ryktet som gör att nya människor hittar till föreningens studiecirkel. Alexander Gebremedhn och Inga Zirnite leder studiecirkelarna i svenska.

— IFA är lyckliga som har dem, säger Namik. Deras största styrka är att de lockar hit folk! Hit kommer

- Varje dag lär vi oss nya saker, säger Abdull Baseer som deltagit i svenskundervisningen några veckor.

INTERNATIONELLA FÖRENINGEN I AVESTA - 2018

- 250 asylsökande och nysvenskar deltog i verksamheten
- Upp till 15 olika nationaliteter
- 3 200 timmar undervisning i svenska
- 75 olika föreläsningar/workshops i syfte att förstå olika samhällsfunktioner

man inte bara för att sitta i skolbänken. Vi ändrar människors liv genom att erbjuda gemenskap och en skön atmosfär. Vi ger människor hopp om framtiden. Det är vår huvuduppgift att få människorna att känna sig hemma här.

Inga håller i nybörjarcirkelarna i svenska.

- Jag kan inte arabiska eller andra modersmål som de flesta deltagarna pratar. Men det gör inget för svenska är det gemensamma språk som deltagarna måste göra sig förstådda på här. Det är det bästa med att det är en internationell förening, att man tvingas prata svenska. Blandningen av människor gör även att deltagarna lär sig umgås oavsett nationalitet och religion, vilket underlättar integrationen.

- Det är så roligt att vara lärare, säger Alexander som leder fortsättningscirkelarna. Många som kommer hit är stressade över sin livssituation men jag uppmunttrar dem att inte bli passiva, de får inte tänka att de är hjälplösa. De kan styra sina liv och vi kan lära dem hur det är att leva i Sverige. Jag talar fem språk vilket gör att jag kan lära ut grundläggande samhällskunskap som är jätteviktig för att kunna ta aktiv del i det svenska samhället. Hur fungerar banken, bank-ID och bankdosor? Varför måste man ha försäkringar? Varför är det viktigt att känna till samhällsnormerna,

till exempel att man inte får slå sina barn? Hur skaffar man arbetstillstånd och hur sparar man till pension? Vi pratar om jämställdhet och att det är viktigt att kvinnor också utbildar sig och arbetar.

Abdull Baseer och Sara har deltagit i svenskundervisningen under några veckor och har redan skaffat sig ett imponerande ordföråd. De beskriver betydelsen av studiecirkelarna.

- Det viktigaste för att lära sig svenska är att träffa svenska kompisar att prata med och det får man här, säger Sara. Undervisningen är bra. Läraren skriver på tavlan och förklarar och sen får vi öva på att skriva och prata i dialoger med varandra.

- Varje dag lär vi oss nya saker, säger Abdull Baseer. IFA måste fortsätta med cirkelarna för det finns ingen annanstans att lära sig svenska. Vi lär oss mycket grammatik, det är skelettet i språket.

- Ett nytt språk ger ett helt nytt liv och nya traditioner. Språket är inte bara ord och meningar utan mycket mer än så. Det öppnar en helt ny värld. Vi vill utbilda oss och arbeta i Sverige och då är språket nyckeln till att låsa upp möjligheterna!

Text och bild: Sofia Möller Skog

Till Indien på givande studieresa

I september reste en grupp elever och tre medföljande lärare på studieresa till Indien för elfte året i rad. Första stoppet var Mumbai där vi bland annat gjorde studiebesök i ett av stadens största slumområden Dharavi för att få veta mer om deras pågående utvecklingsarbete.

Efter två dagar i den myllrande storstaden for vi vidare mot Tiruchirappalli i södra Indien för att utföra det mesta av resans fältarbete. Vi besökte skolor, universitet, barnhem och så kallade night schools, där barn till analfabeter får hjälp med läsläsning och skolarbete.

Våra elever delade ut de enkäter som ligger till grund för deras gymnasiearbeten, deltog i gruppdiskussioner och även i undervisningen med de äldre eleverna och studenterna.

Tillsammans med de mindre barnen lekte vi lekar och delade ut ballonger, reflexer och pennor och hjälpte dem att plantera växter i anslutning till sin skola.

Vi kunde även skänka mat, näringstillskott och ett nytt kylskåp till ett barnhem för HIV-smittade. Detta med hjälp av en insamling som gjordes innan resan.

Vi besökte också tempel, center för funktionsnedsatta och viktiga aktörer inom den indiska textilindustrin. Efter tio dagar i Tiruchirappalli tog vi tåget till Kerala och Varkala där vi avslutade resan med gruppdiskussioner och ett och annat bad i havet.

Helena Spännar

Lärare i svenska, religionskunskap samt konst och kultur Internationella gymnasiet, Uppsala

INTERNATIONELLA

GYMNASIET UPPSALA

I Uppsala driver vi Internationella gymnasiet sedan 2001. Vår skola kanske inte är så stor, men vårt internationella hjärta är desto större. Vi arbetar mycket med kommunikation och kulturell förståelse, både i det vanliga skolarbetet och i våra ämnesövergripande teman.

INTERNATIONELLA GYMNASIET 2018:

- 51 nya elever välkomnades till årskurs 1
- 31 elever tog studenten
- 173 elever läste på skolan
- 20 undervisande lärare
- 40 nyanlända elever läste SPRINT (språkintrödningskurs för nyanlända)
- Studieresor till Tyskland, England, Spanien, Frankrike och Indien.

Tre frågor till ordförande Lars Bohlin

Tror du att studiecirkeln, denna 100-åriga utbildningsform, har en framtid i vårt allt mer digitaliserade samhälle?

– Ja, verkligen! Jag tror på själva mötet mellan människor. Jag skulle vilja påstå att om vi möts oftare och under olika former skulle vi också lära mer av varandra. Det förutsätter dock att vi visar respekt och känner gemenskap och motivation för mötet. Studiecirkeln består av en rad lärande möten, det utvecklar oss och bygger en gemensam kunskapsgrund.

Vilka är Folkuniversitetets främsta framgångsfaktorer?

– Jag ser flera viktiga faktorer. Att i samarbete med våra universitet tillgängliggöra vetenskapligt baserad kunskap för samhällets alla människor är en mycket viktig grundförutsättning för vår framgång. Folkuniversitetets engagerade och kunniga medarbetare som långsiktigt arbetar med kvalitets- och kursutveckling är en annan betydande faktor. Det ökade samarbetet mellan Folkuniversitetets fem stiftelser sammanhållet av ett erfaret och professionellt sekretariat på förbunds nivå anser jag har förstärkt Folkuniversitetets varumärke. Och sist men inte minst; vårt oberoende väcker stor respekt hos olika grupper i samhället.

Vad blir folkbildningens huvudsakliga uppgift i morgondagens Sverige?

– Folkbildningen har en viktig roll i ett framtida Sverige. I vårt allt mer komplicerade samhälle blir människans behov av kunskap, insyn och förståelse central under hela hennes livstid. En av Folkuniversitetets uppgifter bör exempelvis vara att – i samarbete med universiteten – stötta svagare studenter i starten av deras högre studier. För att ge dem rättvisa förutsättningar att tillgodogöra sig och lyckas med vidare studier. En annan ytterst viktig uppgift i vårt digitaliserade samhälle blir att värna de personliga mötena, möten för att förstå och ta till vara på människors erfarenheter från olika kulturer.

Rundtur i regionen – Vad gjorde Folkuniversitetet i din kommun 2018?

ASKERSUNDS KOMMUN

Föreningssamarbeten: kulturprogram och studiecirklar
Personalutbildning

AVESTA KOMMUN

Föreningssamarbeten: kulturprogram och studiecirklar

BOLLNÄS KOMMUN

Föreningssamarbeten: kulturprogram och studiecirklar
Senioruniversitetet i Bollnäs
Regional utbildning för nyföretagande (RUN)

BORLÄNGE KOMMUN

Föreningssamarbeten: kulturprogram och studiecirklar
Forskarföreläsningar och andra föreläsningar
Arbetsmarknadsutbildning:
» stöd och matchning
Yrkeshögskoleutbildning:
» IT-infrastrukturspecialist

ENKÖPINGS KOMMUN

Föreningssamarbeten: kulturprogram och studiecirklar
Forskarföreläsningar
ESF-projekt, integration
Personalutbildning

FAGERSTA KOMMUN

Föreningssamarbeten: kulturprogram och föreläsning

FALU KOMMUN

Kursverksamhet främst inom språk, ekonomi, estetik och musik
Föreningssamarbeten: kulturprogram och studiecirklar
Forskarföreläsningar och andra föreläsningar
Falu Senioruniversitet
Arbetsmarknadsutbildning:
» kontakttolk samt stöd och matchning
Personalutbildning
Yrkeshögskoleutbildningar:
» medicinsk sekreterare, tandsköterska

GAGNEFS KOMMUN

Föreningssamarbeten: kulturprogram och studiecirklar

GÄVLE KOMMUN

Kursverksamhet främst inom musik och ljud
Föreningssamarbeten: kulturprogram och studiecirklar
Svenska för asylsökande
Pensionärsuniversitetet i Gävle
Arbetsmarknadsutbildning:
» stöd och matchning
Personalutbildning
Yrkeshögskoleutbildningar:
» avancerad GIS-användare, VA-projektör
Regional utbildning för nyföretagande (RUN)

HALLSBERGS KOMMUN

Föreningssamarbeten: kulturprogram
Personalutbildning

HEBY KOMMUN

Forskarföreläsningar
ESF-projekt, integration

HEDEMORA KOMMUN

Föreningssamarbeten: kulturprogram och studiecirklar
Forskarföreläsningar och andra föreläsningar
Svenska för asylsökande

HOFORS KOMMUN

Föreningssamarbeten: kulturprogram
Regional utbildning för nyföretagande (RUN)

HUDIKSVALLS KOMMUN

Senioruniversitetet i Hudiksvall
Regional utbildning för nyföretagande (RUN)

HÅBO KOMMUN

Föreningssamarbeten: studiecirklar
ESF-projekt, integration

HÄLLEFORS KOMMUN

Föreningssamarbeten: kulturprogram och studiecirklar
Svenska för asylsökande

KARLSKOGA KOMMUN

Föreningssamarbeten: kulturprogram och studiecirklar
Personalutbildning

KNIVSTA KOMMUN

Föreningssamarbeten: kulturprogram och studiecirklar
ESF-projekt, integration

KUMLA KOMMUN

Föreningssamarbeten: kulturprogram

KUNGSÖRS KOMMUN

Föreningssamarbeten: kulturprogram och föreläsning

KÖPINGS KOMMUN

Föreningssamarbeten: kulturprogram och studiecirklar

LAXÅ KOMMUN

Föreningssamarbeten: kulturprogram

LEKSANDS KOMMUN

Föreningssamarbeten: kulturprogram och studiecirklar
Forskarföreläsningar och andra föreläsningar

LINDESBERGS KOMMUN

Föreningssamarbeten: kulturprogram och studiecirklar
Personalutbildning

LJUSNARSBERGS KOMMUN

Föreningssamarbeten: kulturprogram

LUDVIKA KOMMUN

Föreningssamarbeten: kulturprogram och studiecirkel

Forskarföreläsningar och andra föreläsningar

Arbetsmarknadsutbildning:

- » Start av egen näringsverksamhet

MALUNG-SÄLENS KOMMUN

Föreningssamarbeten: kulturprogram och studiecirkel

MORA KOMMUN

Föreningssamarbeten: kulturprogram och studiecirkel

NORA KOMMUN

Föreningssamarbeten: kulturprogram och studiecirkel

Nordanstigs kommun

Regional utbildning för nyföretagande (RUN)

OCKELBO KOMMUN

Föreningssamarbeten: kulturprogram och studiecirkel

Regional utbildning för nyföretagande (RUN)

OVANÅKERS KOMMUN

Regional utbildning för nyföretagande (RUN)

RÄTTVIKS KOMMUN

Föreningssamarbeten: kulturprogram

Forskarföreläsningar och andra föreläsningar

SALA KOMMUN

Föreningssamarbeten: kulturprogram och studiecirkel

SANDVIKENS KOMMUN

Föreningssamarbeten: kulturprogram och studiecirkel

Regional utbildning för nyföretagande (RUN)

SÖDERHAMNS KOMMUN

Regional utbildning för nyföretagande (RUN)

TIERPS KOMMUN

Föreningssamarbeten: studiecirkel

Forskarföreläsningar

ESF-projekt, integration

Personalutbildning

UPPSALA KOMMUN

Kursverksamhet främst inom språk, konst, foto och musik

Forskarföreläsningar och andra föreläsningar

Föreningssamarbeten: kulturprogram och studiecirkel

Svenska för asylsökande

Uppsala Senioruniversitet

Projekt REFUG riktat till ungdomar

Arbetsmarknadsutbildning:

- » stöd och matchning

Personalutbildning

SFI – svenska för invandrare, i samarbete med Biskops Arnö Nordens

Folkhögskola

Yrkeshögskoleutbildningar:

- » medicinsk sekreterare, optikerassistent med säljkompetens, redovisningsekonom med lönekompetens, tandsköterska

ESF-projekt, integration

VANSBRO KOMMUN

Föreningssamarbeten: studiecirkel

VÄSTERÅS KOMMUN

Kursverksamhet främst inom språk och ekonomi

Föreningssamarbeten: kulturprogram och studiecirkel

Senioruniversitetet Västerås

Arbetsmarknadsutbildning:

- » stöd och matchning

Personalutbildningar

VUX:

- » svenska som andraspråk

Yrkeshögskoleutbildning:

- » VA-projektör

ÄLVDALENS KOMMUN

Föreningssamarbeten: kulturprogram och studiecirkel

Forskarföreläsningar och andra föreläsningar

ÄLVKARLEBY KOMMUN

Föreningssamarbeten: kulturprogram och studiecirkel

ESF-projekt, integration

ÖREBRO KOMMUN

Kursverksamhet främst inom språk och ekonomi

Föreningssamarbeten: kulturprogram och studiecirkel

Forskarföreläsningar

Svenska för asylsökande

Örebro Senioruniversitet

Arbetsmarknadsutbildning:

- » stöd och matchning

Personalutbildning

Yrkeshögskoleutbildning:

- » tandsköterska

ÖSTHAMMARS KOMMUN

Föreningssamarbeten: kulturprogram

Forskarföreläsningar

ESF-projekt, integration

Personalutbildning

Statistik folkbildning

	Folkbildningstimmar inkl. annan gruppverksamhet		Kulturprogram	
	ÅR 2018	ÅR 2017	ÅR 2018	ÅR 2017
Håbo	876	329		5
Älvkarleby	209	134	7	25
Knivsta	203	351		1
Heby			1	2
Tierp	124	136	7	3
Uppsala	64 267	59 231	821	751
Enköping	809	742	22	21
Östhammar			5	
UPPSALA LÄN TOTALT	66 488	60 923	863	808
Laxå			3	
Hallsberg			9	8
Hällefors	2 121	2 272	15	4
Degerfors				
Ljusnarsberg			30	53
Lekeberg				
Örebro	13 319	17 155	255	233
Kumla			17	17
Askersund			26	34
Karlskoga	342	582		6
Nora		52		5
Lindesberg	288	216		
ÖREBRO LÄN TOTALT	16 070	20 277	355	360
Surahammar				
Skinnskatteberg			1	
Kungsör			1	
Hallstahammar			1	
Norberg				
Västerås	7 242	8 310	304	199
Sala	569	566	17	47
Fagersta			2	
Köping	12	389	8	
Arboga			2	
VÄSTMANLANDS LÄN TOTALT	7 823	9 265	336	246
Rättvik			2	
Leksand	237	176	9	9
Mora		72	2	2
Falun	2 366	3 530	2 107	1 909
Borlänge	8 816	10 159	12	15
Hedemora	38	30	3	2
Säter				1
Vansbro	84	184		
Malung	7	24	5	9
Gagnef	44		2	2
Smedjebacken				
Älvdalen	99	20	11	7
Orsa				5
Ludvika	149	19	9	8
Avesta	1 755		72	1
DALARNAS LÄN TOTALT	13 595	14 214	2 234	1 970
Ockelbo	420	420		11
Hofors				1
Ljusdal				1
Gävle	14 161	13 703	47	48
Sandviken	69	78	31	34
Bollnäs	5 962	4 633		8
Ovanåker				
Hudiksvall	93		9	9
Söderhamn				1
Nordanstig				
GÄVLEBORGS LÄN TOTALT	20 705	18 834	87	113
TOTALT	124 681	123 513	3 875	3 497

Förvaltningsberättelse

Om stiftelsen

Stiftelsen Kursverksamheten vid Uppsala universitet stiftades 1962 av Uppsala studentkår, Uppsala universitet och Folkuniversitetsföreningen. Stiftelsen ingår i studieförbundet Folkuniversitetet, och har under flera år verkat under namnet Folkuniversitetet. Stiftelsens ändamål är att genom kurser, föreläsningar och på andra sätt verka i folkbildningens och vuxenutbildningens tjänst.

Stiftelsens ekonomi

Stiftelsens omsättning var 89,6 MKR (86,8 MKR 2017) och vi redovisar ett ekonomiskt resultat för 2018 på 1,0 MKR (-1,5 MKR 2017). I resultatet ingår en engångspost om 1,9 MKR för en fuktskada i lokalerna på Bergsbrunnagatan 1 i Uppsala. Styrelsens uppfattning är att kostnaden för skadan skall bäras av bostadsrättsföreningen men av försiktighetsskäl tas kostnaden i resultaträkningen. I resultatet ingår också en retroaktiv betalning på 0,8 MKR från Uppsala kommun för åren 2011-2014, då ersättningen för Internationella gymnasiet var för låg.

De tre verksamhetsgrenarna

Folkuniversitetets verksamhet har tre grenar: folkbildning, uppdragsverksamhet och skolor. Under 2018 var fördelningen mellan de tre verksamheterna ganska jämn.

Folkbildning

Inom folkbildningen bedrivs verksamhet riktad till allmänheten, dels i form av kurser som erbjuds en bred allmänhet, dels i form av studiecirkel som bedrivs av föreningar, grupper eller andra sammanslutningar. Volymen folkbildningsverksamhet har ökat under året från 123 513 till 124 052 timmar. Totalt arrangerades drygt 100 forskningsföreläsningar. Vi hade under 2018 verksamhet i 41 av 55 möjliga kommuner.

Uppdragsverksamheten

Uppdragsverksamheten består av utbildningsuppdrag riktade till företag, organisationer eller myndigheter. Under verksamhetsåret dominerades uppdragsverksamheten av SFI, komvux, arbetsmarknadspolitiska åtgärder och åtgärder inom integrationsområdet. Inom uppdragsverksamheten ryms även den verksamhet som bedrivs av vår internationella avdelning.

Skolverksamheten

Skolverksamheten består dels av en gymnasieskola, Internationella gymnasiet i Uppsala, dels av de YH-utbildningar som bedrivs i Borlänge, Falun, Gävle, Uppsala, Västerås och Örebro.

Viktiga händelser under året

Under 2018 beviljades hela 10 YH-utbildningar, vilket innebär att vi nu bedriver YH-utbildningar i alla fem län. Vi har även utvecklat vårt samarbete med Biskops Arnö Folkhögskola kring deras SFI och etableringskurser.

Den närmaste framtiden

I början av 2019 erhöles besked att vi vunnit upphandlingen av Arbetsförmedlingens akademikerspår Korta vägen i Gävle, Västerås och Örebro.

Tack

Avslutningsvis framför styrelsen ett stort tack till stiftelsens administrativa och pedagogiska personal för ett utmärkt arbete under året.

Ekonomi

Stiftelsens ekonomiska utveckling i sammandrag

Ekonomisk översikt	2018	2017	2016	2015	2014
Nettoomsättning (tkr)	84 847	80 808	95 703	87 169	84 079
Resultat efter finansiella poster (tkr)	1 028	-1 494	-5 151	-6 997	-2 272
Balansomslutning (tkr)	43 042	42 665	43 026	35 123	40 876
Antal anställda*	108	112	126	77	71
Soliditet (%)	30	28	31	43	54
Avkastning på totalt kapital (%)	3	Neg	Neg	Neg	Neg
Avkastning på eget kapital (%)	8	Neg	Neg	Neg	Neg

* Antalet anställda för åren 2016, 2017 och 2018 har beräknats enligt BFNR 2006:11.

Antalet anställda för åren 2014 och 2015 har beräknats som medelantalet tillsvidareanställda (lärare och administratörer) i heltidstjänster.

Resultaträkning 2018 (tkr)

	2018	2017
RÖRELSENS INTÄKTER		
Nettoomsättning	84 847	80 808
Övriga rörelseintäkter	4 734	5 944
	89 581	86 752
RÖRELSENS KOSTNADER		
Övriga externa kostnader	-30 237	-31 637
Personalkostnader	-56 716	-55 352
Avskrivningar materiella anläggningstillgångar	-1 503	-1 214
Rörelseresultat	1 125	-1 451
Resultat från finansiella poster		
Räntekostnader och liknande resultatposter	-97	-43
Resultat efter finansiella poster	1 028	-1 494
ÅRETS RESULTAT	1 028	-1 494

Balansräkning 2018 (tkr)

	2018-12-31	2017-12-31
TILLGÅNGAR		
Anläggningstillgångar		
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>		
Balanserad utgift för dataprogramsutveckling	442	-
	442	-
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>		
Förbättringsutgift på annans fastighet	4 580	5 727
Inventarier, verktyg och installationer	1 286	455
	5 866	6 182
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>		
Andelar i koncernföretag	6 816	6 816
Bostadsrättsandelar	9 570	9 570
	16 386	16 386
Summa anläggningstillgångar	22 694	22 568
Omsättningstillgångar		
<i>Kortfristiga fordringar</i>		
Kundfordringar	2 814	3 630
Övriga fordringar	357	140
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	10 705	6 301
	13 876	10 071
<i>Kassa och bank</i>	6 472	10 025
Summa omsättningstillgångar	20 348	20 096
SUMMA TILLGÅNGAR	43 042	42 664
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
Eget kapital		
<i>Bundet eget kapital</i>		
Fonder	100	100
	100	100
<i>Fritt eget kapital</i>		
Balanserad vinst eller förlust	11 729	13 222
Årets resultat	1 028	-1 494
	12 757	11 728
Summa eget kapital	12 857	11 828
<i>Långfristiga skulder</i>		
Övriga skulder till kreditinstitut	2 000	2 000
Övriga långfristiga skulder	5 760	5 760
Summa långfristiga skulder	7 760	7 760
<i>Kortfristiga skulder</i>		
Leverantörsskulder	5 794	4 955
Skulder till koncernföretag	1 008	517
Övriga kortfristiga skulder	2 033	2 300
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	13 590	15 304
Summa kortfristiga skulder	22 425	23 076
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	43 042	42 664

Kassaflödesanalys (tkr)

	2018	2017
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	1 125	-1 451
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	1 503	1 214
Finansnetto	-97	-43
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	2 531	-280
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital		
Ökning(-)/Minskning (+) av kundfordringar	816	-225
Ökning(-)/Minskning (+) av rörelsefordringar	-4 620	-470
Ökning(+)/Minskning (-) av leverantörsskulder	838	-308
Ökning(+)/Minskning (-) av rörelseskulder	-1 981	-2 763
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-2 416	-4 046
Investeringsverksamheten		
Investeringar förbättringsutgifter på annans fastighet	-	-85
Investeringar immateriella tillgångar	-442	-
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-1 186	-502
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-1 628	-587
Finansieringsverksamheten		
Förändring skulder hos koncernföretag	491	443
Upptagna lån		3 760
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	491	4 203
Årets kassaflöde	-3 553	-430
Likvida medel vid årets början	10 025	10 455
Likvida medel vid årets slut	6 472	10 025

Årsredovisning

För ytterligare ekonomisk information hänvisas till årsredovisningen, vilken har granskats av stiftelsens auktoriserade revisor Tobias Albing, PwC, samt de förtroendevalda revisorerna Peder Hård af Segerstad och Margareta Uvhagen Antoni. Årsredovisningen finns på vår hemsida och kan även beställas via vår ekonomiavdelning.

Annual Report 2018

The foundation Folkuniversitetet Kursverksamheten vid Uppsala universitet was established in 1962 by Uppsala Student Union, Uppsala University and the Folkuniversitetet Association. The foundation is part of the adult education association Folkuniversitetet. The purpose of the foundation is “to work in the service of adult education through courses, lectures and by other means”.

Activities during the financial year

The turnover for 2018 was 89.6 million SEK (2017: 86.8 million SEK) and the financial result was 1.0 million SEK (2017: -1.5 million SEK). The result includes a cost of 1.9 million SEK after a water damage in our premises in Uppsala. We do not consider ourselves liable for this cost but choose to include it in the annual accounts as an act of precaution. The result also includes a retroactive payment of 0.8 million SEK from Uppsala municipality for Internationella gymnasiet 2011–2014.

The three branches

The activities of Folkuniversitetet are divided into three branches: liberal adult education (folkbildning), contract education and schools. During 2018, the three branches were of approximately the same size.

Liberal adult education is aimed at the public, and consists of classes, as well as study circles within the frame of cooperation with various associations and groups. The amount of liberal education has increased, from 123 513 study hours in 2017 to 124 052 study hours in 2018. The activities have taken place in 41 out of 55 municipalities.

Contract education consists of education aimed at companies, organizations and administrative authorities. Currently the dominant part of the activities is funded by the labour market authorities and local authorities. The activities of our Department for International Co-operation are also included in the contract education.

Finally, schools consist of an upper secondary school, Internationella gymnasiet in Uppsala, and Higher Vocational Education (YH) in Borlänge, Falun, Gävle, Uppsala, Västerås and Örebro.

Important developments during the financial year

10 applications for Higher Vocational Education (YH) programs were awarded during 2018 and we have developed our co-operation with Biskops Arnö Folkhögskola regarding Swedish for immigrants.

The immediate future

By the beginning of 2019, we won the procurement for Korta vägen in Örebro, Västerås and Gävle. Korta vägen is a labour market training program for university-educated people new to Sweden. The program is financed by the Swedish Public Employment Service.

In conclusion, the board wishes to express its gratitude for the successful achievements of the administrative and pedagogic staff.

Styrelse & organisation

SAMMANSÄTTNING

Ledamöter utsedda av Uppsala universitet

Ordförande Professor Lars Bohlin,
Vice ordförande Professor Kerstin Rydbeck,
Enhetschef Carin Eriksson Lindvall,
Universitetslektor Elisabeth Larsson,
Bitr. universitetsdirektör Kay Svensson

Ledamöter utsedda av Uppsala studentkår

Alexandra Abde, Emma van Aller, Rebecca Grebestam,
David Jonsson, Helena Winge.

Ledamöter utsedda av Folkuniversitetsföreningen

Karin Graemer
Göran Kåver (suppleant)

Personalrepresentanter

Åse Granberg (administratör)
Marie Wadstedt (lärare)

Verkställande ledamot

Stiftelselektor Josef Åhman

Revisorer

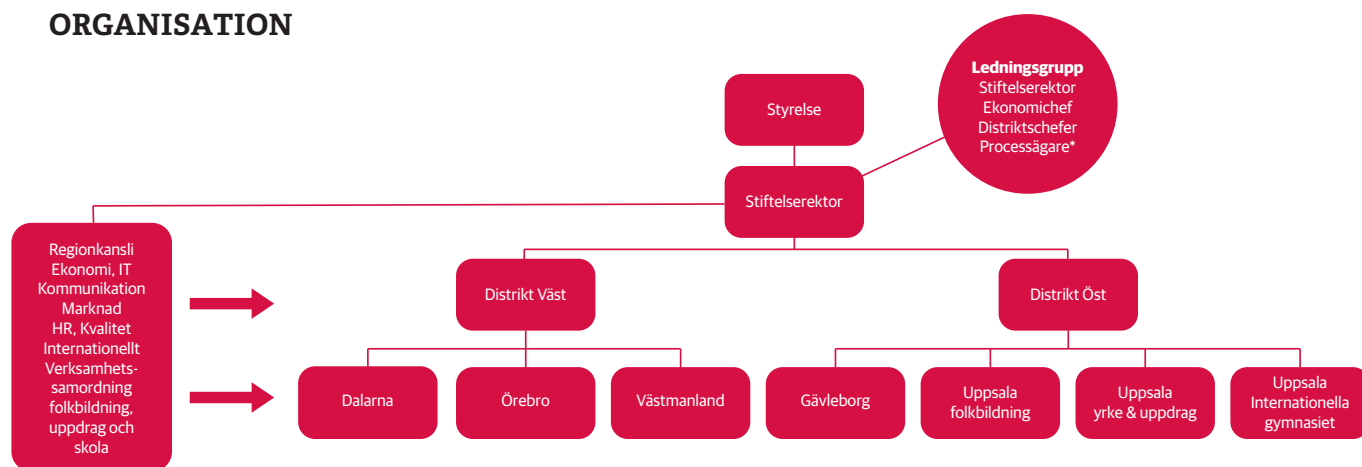
Margareta Uvhagen Antoni
Peder Hård af Segerstad

Auktoriserad revisor

Tobias Albing

ORGANISATION

*folkbildning, uppdrag, YH, kommunikation/marknad, HR

In memoriam

Vår inspektor, professor Carl-Olof Jacobson, avled den 4 juni 2018 i en ålder av 89 år.

Carl-Olof Jacobson var under åren 1978–89 ordförande i styrelsen för Folkuniversitetets Uppsalastiftelse. Hans naturvetenskapliga bakgrund tillförde styrelsearbetet viktig kompetens men utslöt inte heller ett starkt intresse och engagemang för humanistiska och estetiska frågor, och som gammal OD-ist låg musik och körsång honom särskilt varmt om hjärtat.

Han var också drivande när Senioruniversitetet under Folkuniversitetets egid 1979 startades i Uppsala, och han kom senare att engagera sig i arbetet med planering av föreläsningsserier och kulturarrangemang. Särskilt betydelsefulla blev hans insatser för Senioruniversitetets musikverksamhet och för den under alla år återkommande tisdagsföreläsningen, där hans stora och breda kontaktnät i forskarvärlden visade sig mycket värdefullt.

Vi minns med tacksamhet en kär vän och en sann företrädare för kunskap och bildning.

För Folkuniversitetet
Peder Hård af Segerstad
Lars Bohlin
Josef Åhman

Folkuniversitetet är ett studieförbund grundat av universitetet och studentkåren. Vår verksamhet omfattar folkbildning, skolor samt utbildning för organisationer och företag. Vi verkar för ett internationellt synsätt, pedagogisk förnyelse och ett nära samarbete med universitetet. Vi är fristående från politiska, religiösa, kommersiella och fackliga intressen.

Folkuniversitetet

Kursverksamheten vid Uppsala universitet

REGIONKONTOR

Bergsbrunnagatan 1
753 23 Uppsala
Telefon: 018-68 00 00

LOKALAVDELNINGAR

Dalarna

Slaggatan 8
791 71 Falun
Telefon: 023-140 90
www.folkuniversitetet.se/falun

Gävleborg

Drottninggatan 10
803 20 Gävle
Telefon: 026-12 86 80
www.folkuniversitetet.se/gavle

Uppsala

Folkbildning
Internationella gymnasiet
Internationella avdelningen
Yrke & Uppdrag
Bergsbrunnagatan 1
753 23 Uppsala
Telefon: 018-68 00 00
www.folkuniversitetet.se/upsala

Västmanland

Smedjegatan 9-11
722 13 Västerås
Telefon: 021-15 36 00
www.folkuniversitetet.se/vasteras

Örebro

Drottninggatan 38
702 22 Örebro
Telefon: 019-760 32 30
www.folkuniversitetet.se/orebro

Tartu, Estland

Lai 30
Tartu 51005, Estland
Telefon: 00372-744 14 80